

OM NOF AKTIVITETER ÅRET 2016

NOF er engageret i mange sager af betydning for Nysted og omegn. Jeg vil omtale et udvalg af disse.

1. Guldborgsund Kommune forbereder en ny kommuneplan for udviklingen i de kommende år. Tidlig forår 2016 indkaldtes hørings svar på kommuneplanstrategien. NOF og en stribe andre lokalråd i kommunen drøftede den fremlagte strategi. Man var enige om, at strategien er alt for centralistisk. Og kommunens landdistrikter var helt fraværende i strategien. Vi kritiserede desuden, at kommunen ikke inddrog de mange lokale råd og foreninger, som havde et stort engagement i liv og udvikling i kommunens lokalområder.

Borgmesteren kvitterede ved at indkalde til et dialogmøde i marts for rækken af fællesråd, lokalråd og bylav, der havde fremsat kritikken. Han udtrykte tilfredshed med lokalrådenes interesse. Forslagene om at fremme en nærmere dialog mellem kommunen og nævnte råd og foreninger gav anledning til at han udbad sig et forslag til, hvordan et sådant samspil kunne udformes. Kredsen af lokalråd fulgte op med et forslag til forpligtende samarbejde april 2016. I slutningen af januar 2017 svarede kommunen, at man meget gerne lytter også til lokalrådene, men ikke ønsker at indgå i mere forpligtende eller strukturerede rammer for samspil med dem.

2. NOF har kvitteret på invitationen til at søge midler fra Kultur, Turisme og Bosætningsudvalget ved at anbefale etablering af en cykelsti til Nykøbing F. Dette er sket i samarbejde med Kettinge Bylaug. Teknik og Miljøudvalgets formand har tilkendegivet, at cykelstien er sat på budgettet for 2018. Sigtet er at etablere en cykelsti fra Eskemosevej og frem til rundkørslen ved indfaldsvejen til Nykøbing. Ved at kombinere den nye cykelsti med de lokale veje fra Kettinge og Nysted over Frejlev skabes en sikker cykelforbindelse til gavn for både borgere og turister. Den nye cykelforbindelse er samtidig et vigtigt bidrag til områdets infrastruktur og egnet til at fremme bosætningen i vores område.

3. NOF deltager sammen med andre foreninger i en dialoggruppe med repræsentanter fra teknisk forvaltning for at medvirke til at udforme konkrete bynære forhold. Kulturstien er afmærket, og kommunen følger op med flis på Rørsøstien og reparation af jordtrappen ved smøgen ned til Rørsøen.

Vi har fremført ønsket om, at der igen kom græs ved arealet ved badebroen frem for den blomstereng, der alt for hurtigt bliver til tidsler og andet ukrudt. Kritik af en række asfaltarbejder i Nysted gav anledning til en opfølgende vandring med sagkyndige fra kommunens vejafdeling. Indtrykket fra turen var, at kommunen var lydhør og i gang med at forbedre en række forhold.

Paradisstien fra Nysted til Holten Strand er en meget benyttet sti af både borgere og turister. Efterhånden er den noget forsømt, som en række borgere har peget på.

Forelagt dette for kommunens repræsentanter fik vi den opmuntrende tilbagemelding, at det vil der blive gjort noget ved i 2017.

4. I dialoggruppen har der været en drøftelse om at ophæve ensretningen i Adelgade nord for krydset ved Jernbanegade. NOF og NET mfl har tilsluttet sig denne ændring. Nogle beboere protesterede imod ændringen, og kommunen indkaldte til 2 møder med beboerrepræsentanter, dialoggruppen og kommunens sagkyndige. Løsningen blev afmærkede parkeringsbåse. Den nye ordning leder flere besøgende gennem denne del af byen og gavner de eksisterende forretninger i gaden.

5. Badebrogruppen har igen i år ydet en stor indsats for, at badehuse og badebro kan bruges. Gruppen renoverede badehuse efter hærværk med ildspåsættelse. NOF har også afholdt et 40års jubilæum på stedet for de livskraftige mennesker - især damer - som i 40 år har badet fra badehusene. Igen i foråret skal badebroen repareres. Kommunen dækker materialeudgifterne, når Badebrogruppen udfører arbejdet - i lighed med reparationen af badehusene.

6. Det er naturligt at nævne, at NOF har meldt sin støtte til planerne om at etablere et badehus med sauna forventeligt placeret på kalkværksgrunden ud til Noret.

7. I samme område var sagen om at anvende Skansens grønne område til campingformål oppe. NOF støttede, at det kunne ske i afgrænsede perioder sammen med større begivenheder i Nysted, når man også tog hensyn til, at almindelige borgere og turister kunne bruge området. Nu har de relevante nationale myndigheder meddelt, at man skal overholde gældende bestemmelser for området, og de tillader ikke, at området bruges til campingformål.

8. NOF følte sig foranlediget til at bidrage til drøftelsen af forslaget om at bygge et bådeværksted ved slæbestedet til brug for Smakkelaugget og deltog i et borgermøde om sagen. Vi fremførte, det var en naturlig anvendelse af havnen og egnet til at skabe liv i havnen og dermed understøtte byen ved tiltrække besøgende.

9. NOF har i samarbejde med initiativtageren Erik Damskier udarbejdet et projekt til at opstille en kopi af Bregningestenen ved Bregninge Kirke. Menighedsrådet har tilsluttet sig opstillingen og giver et kontant tilskud. Der er også tilsagn om finansiel støtte fra anden side, og vi søger nu om dækning af de sidste udgifter. Formålet med at opstille Bregningestenen i kopi er at markere på en flot og let forståelig måde, at Lolland, her Sydøst-lolland, er et gammelt kulturområde med livskraftige traditioner. Runestenen giver en markant og meget personlig melding. Den er kort som nutidens SMS'er. Men den rækker hen over en tidsmæssig afstand på 1000 år. "Åse gjorde disse kumler over Toke, sin og Toke Haklangssøn søn." Stenen har stået ved Bregninge Kirke, indtil Chr. IV forlangte den ført til København.

10. NOF har i samarbejde med en række andre foreninger fremlagt en helhedsplan for Nysted og omegn i 2011 og har efterfølgende i 2013 fremlagt et *Købstadsprojekt Nysted 2013+*.

På et borgermøde på Skanse pavillionen i 2013 under forsæde af nuværende formand for Teknik og Miljøudvalget, Flemming Jantzen, blev Købstadsprojektet præsenteret og vandt god tilslutning fra en fyldt sal af borgere.

Der er sket nogle gunstige ting i forhold til planen, men der er stadig ingen mere langsigtede udmelding vedr. Nysted Rådhus og forslaget om en multifunktionel borgerhus-

11. NOF har kunnet bruge Rådhuset til en række formål. Siden 2010 har NOF ved en kreds af dygtige og udholdende frivillige herfra drevet Nysted InfoCafe. Det er velbesøgt i de tre sommermåneder, der er åbent. Der er også et flot udvalg af informative brochurer udarbejdet af medarbejdere fra InfoCafeen. Brochurerne er betalt fra den sum, som kommunen har stillet til rådighed for NOF til formålet. InfoCafeens turistvendte aktiviteter drives i samspil med NETs turistaktivitet på havnen.

12. Rådhuset har i en årrække budt på store udstillinger drevet og kurateret af Bjørn Ohl. Indledt med værker af den lokale marinemaler Frantz Landt og udbygget med en større kreds af marinemalere. Desuden er der tilføjet udstillinger om Ålholm og livet der.

13. NOFs Fokusgruppe vedr. Miljø, Natur og Pleje har sørget for blomster foran Rådhuset og på Havneområdet. Fokusgruppen og efterskolen ryddede op og rengjorde byen forud for julemarkedet. Ved julemarkedet var Rådhuset åbent for besøgende med juletræ i forhallen, pyntet i samarbejde med lokale børn.

14. NOF har et forslag fremme om at oprette et indhegnet område, hvor hundene kan løbe frit. Vi har foreslået egnede steder tæt på Nysted By, som kommunen nu ser på. NOF har tilbudt at afholde udgifter til hegning af området.

15. NOF arbejder i øjeblikket på at få genetableret belysningen af Slottet.

16. I 2016 fyldte Stig Weye 70 år. Det var anledningen til, at NOF i samarbejde med ham åbnede en jubilæumsudstilling i Rådhuset med værker helt tilbage til kunstnerens første værker og frem til nu. Adskillige værker var indlånt fra lokale borgere i byen. Borgmester John Brædder åbnede udstillingen. InfoCafeen varetog tilsynet med udstillingen, som var åben de tre sommermåneder. Jeg takker Thorkild Høeghs Mindelegat og Billedkunstrådet i Guldborgsund for støtten til udstillingen.

17. Man kan konkludere, at vi i NOF regis har vist - ikke bare i ord, men også i gerning - at Rådhuset er meget anvendeligt som byens hus. Det giver mig anledning til at bemærke, at den grad af midlertidighed, som har præget brugen af huset,

ikke bærer fremtiden i sig. Det har været en stående melding, at vi måtte regne med at skulle pakke sammen med kort varsel, hvis huset blev solgt.

Det vil klæde kommunen, at man ikke bare siger, at Nysted er en værdifuld del af Guldborgsund Kommune, men bestemmer sig for at give byen en tilsvarende vægtig plads i den nye kommuneplan og de tilhørende investeringer.

18. Nysted er med sin enestående bygningskultur et af de mest markante og velbevarede kulturindslag i Guldborgsund Kommune. Nysted tiltrækker turister, og tilflyttere køber huse netop på grund af byens bygningskultur. Det er derfor ejendommeligt og sørgeligt, at kommunen har ført en dispensationspolitik, som gør plads til huse, som afviger kraftigt fra lokalplanen.

Realdania har ladet gennemføre en undersøgelse af bygningskulturens økonomiske værdi for ejere og by. Det fremgår, at værdien af huse, der er bevaringsværdige, er højere end ikke bevaringsværdige huse. Ikke nok med det, huse som ikke selv er bevaringsværdige opnår også højere salgspriser, hvis de ligger i et miljø med mange bevaringsværdige huse.

Det er derfor dobbelt skadeligt, når kommunens bygningsmyndigheder ved deres dispensationer undergraver tilliden til den gældende bevarende lokalplan: husejere kan have svært ved at se nytten af deres private indsats, hvis ikke den bakkes konsekvent op af kommunen, og købere kan tøve i forhold til købet, hvis de ikke kan have tillid til, at gældende lokalplan har myndighedernes fulde opbakning.

NOF har i samarbejde med Nysted Bevaringsforening, Facaderådet og husejere tæt på dispensationsstedet, Skibsbrostræde 4, indklaget kommunen for Miljø og Naturklagenævnet med påstand om, at byggeriet var i modstrid med Lokalplan 132s formål og anvisninger. Vi har desværre fået afvist vor klage. Konklusionen er, at lokalplanen kun er retningsgivende i det omfang, som de kommunens myndigheder / politikere aktuelt ønsker det.

Det er derfor en opmuntring at kunne melde fra et nyligt møde med formanden for Teknik og Miljøudvalget, at han anser, at bygningskulturen i Nysted er af væsentlig værdi for både by og kommune, og at dette vil indgå med vægt i bedømmelsen af fremtidige dispensationsansøgninger.

19. Der er også god grund til at fremhæve hjemmesiden nysted.dk ved Erik Damskier. Den er fremragende og dækker snart sagt alle forhold i Nysted og omegn.

20. Kommunen indkaldte sidst på året ansøgninger til fremme af bosætningen. NOF og NET har i samarbejde fremsendt et projektforslag. Primo februar 2017 har vi fået meddelelse om at ansøgningen er imødekommet med 30.000 kr.

Karl Krarup, formand for Nysted og Omegns Fællesråd

8. februar 2017